

USPON NA MONT BLANC

U subotu 24.07.2010. stigli smo u Chamonix, prekrasni Francuski gradić. Smjestili se u apartmanu, pa prošetali gradom punom turista iz cijelog svijeta. Pale su prve slike ispod spomenika prvih osvajača Mont Blanca, Jacques Balmata i doktora Michel Gabriel Paccarda davne 1786.g.

Iz grada se vide fascinantni vrhovi i ledenjaci tog alpskog masiva. Vrh na kojem smo se namjeravali popeti bio je obavijen laganom maglicom. Bio je prekrasan i na izgled neosvojiv.

Pitali smo se da li nas dvojica to možemo, hoćemo li uspjeti, hoće li nam dopustiti taj gorostas da se popnemo na njega. Trebalo nas je biti četvero u navezu, ali na žalost dvojica su već odustala.

Drugi dan krećemo prvim autobusom iz Chamonixa do Les Houchesa odakle gondolom do Bellevue. Tu čekamo tramvaj za Mont Blanc. Tramvajem se uspinjemo do zadnje stanice na 2380mnv. Oko 9h smo na stazi prema domu Goûter. Put je lagan, pravi planinarski. Pejzaž je marsovski, mrtva priroda kamenih ploča.

Nakon 2h stižemo podno planinarskog doma Tete Rouse na 3167mnv. Tu nam je prvi kraći odmor prije ozbiljnijeg uspona. Ovdje počinje sniježno područje, pa stavljamo dereze, penjačke pojaseve i kacige.

Krećemo dalje i uskoro stižemo do najopasnijeg mjesta na putu; „Kuloara smrti“. Na tom mjestu kamenje pada velikom brzinom s gornjih stijena preko puta kojim moramo proći. Vatromet počinje i prije kuloara gdje kamenje do veličine rukometne lopte, brzinom od cca 50-60km/h jurne na nas. Panično bježimo u stranu poput zečeva na streljani. Dragec zamalo izbjegava pogodak. Kamen mu prolazi između nogu. Što bi mi rekla njegova žena da ga vratim bez „one“ stvari. Na kuloaru sretno pretrčavamo na drugu stranu. Jedan planinar iz suprotnog pravca posrće, ali se sretno zadržava na stazi da ne padne u provaliju.

Predstoji nam nekoliko sati skoro okomitog penjanja do planinarskog doma Aiguille du Goûter. Sve bi bilo lako da nam na leđima nisu ruksaci od dvadesetak kilograma. Zadnjih dvijestotinjak metara osjećam laganu vrtoglavicu, pa se osiguravam karabinerom za sajle. Dragec dobiva sve simptome visinske bolesti; glavobolja, mučnina, vrtoglavica, pa dosta zaostaje. Malo je dezorjentiran pa počinje penjati krivi smjer. Nakon nekog vremena shvaća pogrešku, pa se vraća na pravi put.

Umoran dolazim do doma i gutam prvu tabletu protiv glavobolje. Nakon više od pola sata stiže i Dragec. Stanje mu je loše. Plaća danak visini od 3863m. Velika pričalica sada šuti ko zaliven i drži se za glavu. Dajem mu tablete protiv glavobolje, ali sumljam da će mu odmah pomoći. Kada smo se pripremali za ovaj put bile su to samo fizičke pripreme, no nismo razmišljali o visinskim pripremama. Niski tlak i rijetki zrak očito ne odgovaraju mom kompanjonu. Izgleda da sam upravo izgubio jedino društvo za vrh.

Moja glavobolja popušta i osjećam se relativno dobro. Dobivamo smještaj koji smo prije rezervirali i plaćamo 27 Eura po glavi. Ne daju nam popust na Hrvatske planinarske iskaznice. Bezuspješno se prepirem sa djevojkom koja radi u domu. Objašnjava mi da naše iskaznice nemaju neku markicu u obliku kućice i da mi bez toga ne može dati popust.

Već u 19h odlazimo u sobu za odmor. Soba je veličine oko 10 X 3m i u njoj se nalazi dva reda ležaja na kat, tzv. skupno ležište. Mi smo naravno na onom gornjem katu. Natiskani smo poput ribica. Sve je krcato planinarima i opremom. Zaudara po znoju. U sobi je buka. Ljudi razgovaraju na raznim jezicima, kreveti škripe, oprema zvoni, zagušljivo je. Dragec jauče, kaže da mu je muka, kao da je popio litru rakije. Nemogući uvjeti za spavanje. Primjenjujem savjet jednog našeg iskusnog planinara i gutam tabletu za spavanje. Prvi puta u životu to radim. Treba se isključiti iz svega i zaspati barem par sati. Budim se oko 23:30h. Dragecu je i dalje loše. Moli me da otiđem otvoriti prozor. Palim čeonu lampicu i silazim. Otvaram prozor koji je netko špagom zavezao, pa se opet vraćam. Ovaj puta više ne mogu zaspati. Dižem se u 1h, oblačim zimsko odijelo i odlazim u dnevni boravak. Tu neki planinari spavaju na klupama i na stolu. Spremam si u ruksak stvari najpotrebnije za završni pohod. Na silu pojedem jedan sendvič i progutam još jednu tabletu protiv glavobolje. U 01:30 dižu se prvi planinari i otvara se kantina. Planinari doručkuju prije polaska. Ja odlazim van. Vani magla i pada snijeg. Prvi od svih stavljam dereze i čekam prvi navez da krene. Morat ću poći sam bez naveza. Vadim fotić i slikam sam sebe kako bih zabilježio trenutak o kojem sam zadnjih mjeseci maštao i planirao ga. Uspon na Mont Blanc.

Uskoro dolaze četvorica u navezu. Krečem za njima. Čujem da govore nešto na Češki ili Slovački. Odustajem od njih i čekam drugi navez. Tko zna kuda bi me ovi odveli.

Drugi su neki Njemci. Krečem za njima. Noć je maglovita, snjeg i dalje pada. Svi imamo čeone lampe koje nam obasjavaju slabo vidljiv put u snijegu. Koraci postaju sve teži, a odmori u početku rijetki postaju sve učestaliji. Do zraka je teško doći. Dišemo ko šarani na suhom. Srce počinje sve više udarati i jedina muzika na dalje bit će slušanje otkucaja vlastitog srca i pritajeno jecanje kod svakog izdisaja.

Kada smo se malo udaljili pogledao sam dolje i vidio kako se nove lampice pojavljuju na putu kojim smo mi već prošli. Sve ih je više, pa izgledaju poput lampica na boru.

Snjeg i vjetar na mahove luduju, pa se na mahove stišaju. Rekao bih da je oko -15°C . Neki navezi nas sustižu, pa poput čete partizana zajedno hodamo, jedan iza drugog. Na jednom mjestu nailazimo na ledenjačku pukotinu, koja nam presjeca put. Sva sreća da je mrak, pa ne vidimo preko čega moramo preskakati. Dolazimo do limenog bivka Vallot na 4362mnv.

Svi ulazimo u njega kako bi se maknuli od mečave. Tu budimo nekolicinu planinara koji su tu noćili. Ovdje je ipak malo toplije. Sjedam na pod i razmišljam koliko me još muke čeka. Što ako padnem na rubu neke provalije, a nemam navez na koji bi se oslonio? Hoće li tada netko pozvati kakvu pomoć? Da li bi mi bilo bolje da jednostavno odustanem i vratim se podvijenog repa? Reći ću da je bila jaka mečava i nije se moglo. Ne bih ništa lagao. Vadim bocu soka iz đepa i naginjem da si malo popijem, ali sok ne izlazi, zaledio se. Vadim drugu bocu iz ruksaka, ali isto. Krasno, termosica je ostala kod Drageca. Baš lijepo što sam je zaboravio. Dolaze i drugi navezi. Postaje tijesno. Naguralo nas se pedesetak ljudi. Više ih i ne stane. Ljudi stoje kao u tramvaju. Prolazi oko 3/4h i kroz prozor vidim da se počelo daniti. Neki ljudi izlaze iz skloništa, pa ja polazim za njima.

Gasim lampicu na čelu i sada malo odmorniji koračam za prvima prema vrhu. Vrh se počeo nazirati ali meni se činilo da ga nikad ne ću osvojiti. Prekrasni divlji kraj me nije mogao impresionirati jer sam bio u mukama kako da usporim rad srca koje je sve bjesomučnije lupalo i bunilo se protiv moje odluke da idem prema gore. Počeo sam brojiti korake koje ću napraviti prije slijedeće stanke. Napravio sam dvadeset koraka, onako s noge na nogu, pa zatim 2-3 min odmora. Dok sam se odmarao prislonio sam se na cepin, zatvorio oči i koju sekundu odspavao. Zatim sam se opet natjerao da ponovim isti postupak. Šestorica ispred mene, vjerovatno bolje pripremljeni na visinu, polako su povećavali razdaljinu od mene. Nakon nekog vremena okrenuo sam se oko sebe i zaključim da sam ostao potpuno sam. Ovi ispred mene nestali su sa vidika, a iza mene nema nikoga. Da sad negdje kliznem nitko ne bi znao. Ostalo je još jedno opasno mjesto koje moram proći, a zove se žilet. To je greben po čijoj špici treba proći. Zadnji uspon prije vrha ide po samom rubu snježnog nanosa. Ako klizneš lijevo završit ćeš u Francuskoj, podno Aiguille du Midia. Ako klizneš desno završit ćeš negdje u Italiji. Sva sreća da se ne moram s nikim mimoilaziti.

Zadnji uspon. Da treba prepuzao bih ga.

I konačno 25.07.2010. u 7:50 na vrhu Alpa. Mont Blanc 4810mnv. Vrijeme je divno, sunčano, bez magle, ali puše jak vjetar. Minus je ne znam koliko. Pogled fantastičan, a osjećaj nezaboravan. Vadim fotić i slikam uokolo. Prsti mi se bez rukavica lede. Molim neku Italijanku da me poslika. Držim čvrsto Hrvatsku zastavu da mi je vijetar ne odnese. Svi se sedmero na vrhu grlimo i čestitamo jedan drugom. Žedan sam, a nemam nikakve tekućine. Sve se smrzlo. U ruksaku pronalazim pljoskicu sa žesticom od malina, pa i ja sam sebi nazdravljam.

Uspijevam napisati poruku ženi: „ja na vrhu, pusa“, pošaljem je, nakon čega se mobitel skroz ugasio.

Tisuću metara ispod: Aiguille du Midi.

Povratak u dolinu. Sada mogu uživati u vidicima.

U dom stižem oko 11h i pronalazim Drageca kojem je sada već puno bolje. Skaće mi oko vrata i ispituje me da li sam bio na vrhu. Ja mu pokušavam reći ali ne mogu. Usta i grlo su mi toliko suhi da ne mogu progovoriti ni riječ. Samo klimam glavom gore dole i odlazim brzo nešto popiti. Nakon masne juhice krećemo istim putem u dolinu. Da smo ostali još jedan dan, Dragec bi tada sigurno uspio popeti se na vrh, no to mu nije bila želja. Samo da se što prije spustimo u dolinu.

Ukupno mi je trebalo od zadnje stanice tramvaja za MB do vrha i nazad 31h, od toga je 21h hoda.

Kada bih nekome davao savjet za uspon na Mont Blanc, bilo bi to:

- Dobro se fizički pripremiti.
- Doći na par dana kako bi se aklimatizirali na visinu. Znači prvo prespavati na Tete Rosse, zatim provesti jedan cijeli dan na Guteru, pa tek tada krenuti na vrh.
- Imati nekoliko prijatelja za navez, pa ako netko odustane da nisi sam.
- Imati tekućinu u termosici a ne u plastičnim bocama.
- Ne nositi puno hrane jer se gore nema apetita.
- Rezervirati unaprijed krevet u domu.
- Imati dobre termo hlaće, jaknu i nekoliko slojeva majica.
- Cepin, dereze, penjački pojas, dobre gojze, debele rukavice, sunčane naočale, skijaške naočale i kaciga su obavezni.
- Tablete protiv glavobolje i neke za spavanje.
- Krema sa većim UV faktorom.
- Čeona lampa i fotić sa novim baterijama.
- Ako imate rezervaciju za ležaj nije potrebno nositi vreću za spavanje i karimat. U domu je dovoljno toplo i postoje pokrivači.
- Ne krećite ako je dugoročna prognoza loša.
- Ako ste čvrsto odlučili da idete na MB, budite spremni na muku. Uspon na MB bih usporedio sa križim putem. Tko vam kaže da je to lagano, taj vam laže. Ima dosta opasnih mjesta, ledenjačkih pukotina, ledenih strmina, provalija, mjesta gdje leti kamenje. Uvijek je hladno i većinom puše jak vijetar. Zrak je rijedak s manje kisika. Hodanje je teško i usporeno. Srce radi turbo. Boli glava i zna biti mučno. No ako sve to izdržite morate imati puno srće da vam bude na vrhu vedro i sunčano, kao npr. meni. Tada je doživljaj jedinstven, neopisiv i čaroban. Na vrhu MB osjećati će te se sretno i ponosno. Sve muke do vrha tada se zaborave a tijelo i duh kao da su pročišćeni.

Bernard